

Dobro a Zlo pokračovanie

Dobro chodilo s múdrom človekom po cestách i necestách jeho života. Avšak Zlo nevedelo odpustiť múdreému človeku, že si ho nevybral za spoločníka, všade sa vláčilo za nimi. Ba často ich aj predbehlo. A preto, že na prvý pohľad vypadalo dobre, ľudia sa dali oklamať a pekne ho vítali. Mnohí až po čase zistili, že nie je všetko také, ako sa na prvý pohľad zdá. Poniektorí to nezistili vôbec nikdy. Žili podľa rád Zla. Začali sa starať len o seba, o svoju rodinu, svoj prospech a svoje blaho. S nikým sa o nič nepodelili a čuduj sa svete, darilo sa im dobre. Do nikoho sa nestarali, pekne sa obliekali. Všade si ich cenili, všade im pritakávali a všade ich obskakovali.

Ako sa vodilo Dobru? Ťažko. Časom síce zmúdrelo, aj šikovnejšie bolo. Keďže si však ľudia navzájom prestali pomáhať, malo toľko roboty, že sa ledva vliekli z nohy na nohu. Múdry človek ho i lepšie kfmil, staral sa oň, no nestačilo to. Dobro chradlo a čoraz väčšími upadalo. „Už nevládzem. Ľudia stále nepochopili čo ich urobí skutočne šťastnými!“ Múdry človek Dobru dodával odvalu a upokojoval ho: „Daj ľudom čas, uvidíš, raz príde deň, keď prídu na to, že ty si ich najlepším priateľom!“

Keď už Dobro nevládalo spraviť ani krok, až vtedy si ľudia všimli, že čosi nie je v poriadku. Dovtedy to vždy akosi išlo a zrazu... Spozorovali, že hoci majú čo jesť, piť, pekne sa obliekajú, stále im čosi chýba. A to im chýbala radosť zo života. Už nebolo pre čo a pre koho sa namáhať, lebo na druhých im vôbec nezáležalo. Ak sa susedovi aj čosi stalo, netrápilo ich to. Boli radi, že sa to nestalo im. Ochorel niekto? Všetkým sa to stalo... Im nechýbalo nič. Všetkým sa mali zdvihnúť z teplúčka svojej izby a vyjsť do zimy, namáhať sa, prekonávať sa a zaoberať sa inými? Často kládli „otázky do vetra“, aby zahlušili ten zvláštny vnútorný nepokoj v sebe: „Je to vari moja starosť?“

Tí druhí, ktorí zažili stratu a spoznali bolesť, naučili sa plakať a popri svojom utrpení si začali všimnúť aj bolesti iných. A keď si po dlhom čase konečne pozreli do očí, videli v nich teplo a objavili úsmev. Tak slzy a úsmev boli zrazu tým najvzácnejším darom, ktorý si mohli vzájomne darovať. Keď to videl múdry človek, začal o tom rozprávať Dobru. Vtedy sa stal zázrak. Dobro sa začalo pomaly - pomaličky uzdravovať. Podporovalo ľudí, ktorí vyšli sami zo seba, zo svojich príbytkov, ktorí ako prví vyslali k iným úsmev, podali ruku napriek dlhoročnému hnevu. Vnukalo nápady tým, ktorí chceli vytvoriť niečo nové, odvalu tým, ktorí chceli zmeniť niečo staré... Nádej tým, ktorí už vzdali boj o to, aby sa zmenili, aby hľadali cesty k zmiereniu.

Zlo, isté svojim víťazstvom, začalo zúriť. Vymýšľalo stále rafinovanejšie úskoky a pasce na ľudí. No Dobro už stálo na nohách, išlo medzi ľudí a tešilo sa všetkému dobrému čo ľudia robili a robia pre seba a svojich ľudských bratov. Verilo a malo nádej, že Láska nakoniec predsa zvíťazí.

M. K.

Blahoželáme

Dušan Štefaňár

*Len to najlepšie
čo život môže dať,
k 60 ročnému jubileu
chceme Ti zaželať.
Veľa zdravia, šťastia,
lásky, žiadne starosti,
žiadne vrásky.
Radosť z vnúčať z rodiny,
prajeme krásne narodeniny.*

Manželka, dcéry s rodinami
a ostatná rodina

Naši oslávenci

70 rokov

Ladislav Forróo, Jolana Lukášová

60 rokov

Oľga Duláková, Vlasta Oláhová

*Ako ten čas rýchlo letí!
Všedných dní rad, občas sviatky.
A zrazu tak divno je ti,
keď sa letmo obzrieš späťky.*

*Zrakom duše pátraš v diali,
spomienky sa roja v myslí.
Tie, čo radosť prinášali
i čo smútok v dušu vtíšli.*

*Mnohé chvíle v ušlom žití
ťažké boli ako jarmo.
Ale v srdci človek cíti,
že tie roky nežil darmo.*

A. M.

Spomienky

Slzy oči rosia, srdce pri spomienke bolí. Ranu túto však už nič nezahojí! Dňa 23. 3. uplynulo prvé výročie odchodu do večnosti našej drahej manželky, matky, starej matky

MAGDALÉNY FORRÓOVEJ

*Prinášame biele ruže,
majú jemné lupienky,
my sme do nich vložili
všetky naše spomienky.
Na hrob jej ich ukladáme,
je v nich drobná rosa
a každá tá kvapky rosy
to je naša slza.*

S láskou a úctou spomínajú manžel, dcéry Lenka a Gabika s rodinami.

2. marca 2013 sme si pripomenuli šieste výročie, čo sme stratili našu milovanú

LIDUŠKU KMEŤOVÚ - FRANĐELOVÚ

Liduška, kto Ťa poznal spomenie si, kto Ťa mal rád nezabudne.

Tvoji milujúci Rebeka, Dodo, Maroško s rodinou, Maminka, Ocko.

Dňa 27. 3. uplynulo tretie výročie odchodu do večnosti našej drahej

DRAHOMÍRY JARKOVSKÉJ

*Neplačte veľmi nado mnou,
nech môžem kludne spať,
Boh pokynul, ja za ním išla som,
muselo sa tak stať.*

S láskou a úctou spomínajú sestra Alena s rodinou, mama a celá ostatná rodina.

Tohto roku uplynie prvé výročie odchodu do večnosti našej drahej mamičky

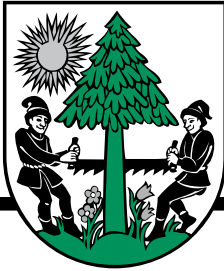
ANNY LUKÁŠOVEJ

*Naše vnútro bóľom plače,
v smutnej chvíli ticho vzlyká,
viac už nie je medzi nami,
drahá naša mamička...*

S láskou a úctou spomínajú dcéry s rodinami.

MURÁNSKE NOVINY

2

VI. ROČNÍK • DVOJMESAČNÍK • MÁJ 2013

0,20 €

Ako vidia žiaci svoje mamy?

Moja mama (Charakteristika)

Ťažko sa rozhoduje, či je pre mňa dôležitejší otec alebo mama. Obidvaja sú v mojom živote dôležití a dávno vrytí v srdci. Mama mi je predsa len dôležitejšia, lebo si s ňou dobre rozumiem. Má 33 rokov, no stále sa cíti ako pubertiačka a niekedy sa dokáže poriadne „odviazať“. To ma na nej teší. Má blond vlasy, hnedé oči, podlhovastú tvár, ktorú lemujú malé priľahnuté uši. Je športovej postavy s výškou 170 cm. Oblieka sa moderne a štýlovo. Je to typická PANNA, ktorá je čistotná a má rada poriadok, preto medzi jej záľuby patrí upratovanie, žehlenie, vysávanie. Občas zájde na rodinnú lyžovačku, ľahšiu turistiku a prechádzky s nami. Tiež je naozaj starostlivá a veľmi sa o mňa bojí. Vždy keď idem von, pýta sa ma, kam idem, s kým idem a kedy sa vrátim. Neprejdem ani pár krokov a už mi zvoní mobil. Niekedy sa mi zdá, že to stou starostlivosťou preháňa a z času na čas mi to lezie na nervy. Nezáleží jej len na mne a na mojom bratovi, ale aj na tatovi, za ktorého je vydatá už 13 rokov. Moju maminu beriem ako kamarátku aj napriek tomu, že aj ona má svoje muchy. Verím že keď vyrastiem budem mať aspoň takú super manželku.

* * *

-PK-

Moja mamka je od môjho narodenia najhlavnejšia osoba môjho krásneho života. Moja mamka má 39 rokov. Podľa mňa je najlepšia mamka. Je zástupkyňa riaditeľa školy. Je strednej postavy. Má oválnu tvár. Oči má hnedé ako ja. Mihalnice a obočie si svyrazňuje čiernou ceruzkou. Na hlave má tmavohnedé vlasy niekedy si ich farbí tužidlom. Nos má rovný a ústa usmiate. Rada sa skrášľuje rôznymi šperkami. Pekne a vkusne sa oblieka. Je milá, veselá, v práci aktívna a tvorivá, má rada deti, rada športuje a rada pomáha iným. Jej ďalšou záľubou je spev, pekne hrá na klavíri a rada tancuje. Mamka má rada humor. Niekedy v škole pokričí na deti, ale v dobrom, aby to už viac nerobili. Ja, z môjho srdiečka si žiadam, aby sa mamka dožila 100 rokov, a dúfam že srdce mamky a ocka sa nikdy nerozdvojí.

* * *

-KM-

Chcela by som vám niečo napísať o mojej mame. Je vysoká 180cm a má súmernú postavu. Má dlhé blond vlasy, ktoré nosí skoro stále voľne rozpustené. Jej pôvodná farba vlasov je svetloplavá, podobná ako je farba mojich vlasov. Má úzku tvár trochu špicatú bradu, pekné formované pery a modré oči. Pod pravým okom má jazvu - pamiatku na detstvo. Uprednostňuje športovo - elegantný štýl obliekania a nerada nosí šperky. Má trochu výbušnú povahu, ale zlosť ju vždy rýchlo prejde. Je poriadkumilovná a vždy je nahnevaná, keď sa nám nechce upratovať. Moja mama má 34 rokov, no na svoj vek neverzerá. Mám ju rada takú, aká je a som rada, že práve ona je moja mama.

-SL-

Oslavy MDŽ v Banskej Bystrici

V rámci KO JDS sa dňa 9. 3. 2013 členky ZO JDS v Muráni zúčastnili osláv MDŽ, ktoré usporiadala strana SMER - sociálna demokracia v Banskej Bystrici v športovej hale Dukla. Program bol pestrý. Vystúpila v ňom naša politická špička na čele s predsedom vlády SR a predsedom strany SMER - SD Róbertom Ficom, podpredsedom strany SMER - SD Róbertom Kaliňákom, ministrom financií SR Petrom Kažimírom a poslancom európskeho parlamentu, predsedom Banskobystrického samosprávneho kraja Vladimírom Maňkom.

Politici na krátky čas zabudli na starosti, politiku a venovali sa oslave sviatku žien. V kultúrnom programe vystúpil známy spevák Otto Weiter so svojou manželkou - speváčkou. Po ich vystúpení nastúpili na pódium Šumiacania. Ich spev a tance rozozvučali celú halu. Program moderoval známy moderátor Martin Nikodým.

Z osláv sme si odniesli pekné spomienky a ružu ako znak úcty, lásky a vďaky všetkým ženám.

Za členky ZO Zdenka Štefaňárová

Ján Smrek:

BÁSEŇ O KRÁSNEJ MATKE

Prekrásna matka!
Hoc sú už jej vlasy
strieborne lesklé,
predsa jej však neubudlo z krásy,
bo svetu dala
krásnu dcéru.

A svet sa díva na obe
a kochá sa v ich podobe.

Akou je dcéra dnes,
jej matla bola niekedy,
upomínajúc na kvety -
a aká je dnes matka vznešená,
takou sa niekedy dcéra stane.
Medzi nimi
je všetko čudne zharmonizované.

Matka má oči ako uhoľ
a sú to oči dcérine.
Tie hľadia s ohňom na človeka
a tamtie krotko, nevinne.

Jedny z nich velia: polúb pery
osemnásťročnej dcéry
a druhé: kľakni si pred matkou
a bav ju žitia pohádkou!

Ó oči dcéry, oči matky,
ktoré ste drahšie človeku?
Jedna ich nosí ku bielemu
k čiernemu druhá obleku.
Môž milovať však v dcére matku
a obom vraviť o šťastí,
hovoriť jednej svätá ste mi,
tej druhej: moja, moja, ty!

Musí sa riečiť i smútočné to:
nebude matky kedysi!
Však v dcére budú zachované
jej drahocenné obrisy.
Uteká život ako rieka,
z dcéry sa matka stane raz
a po rokoch sa zopakuje
metamorfóza krás.

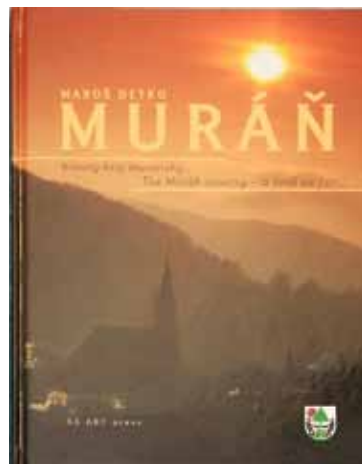

Slovenská kronika 2012

Dňa 21. 03. 2013 sa uskutočnilo vyhodnotenie 7. ročníka celoštátnej súťaže o najlepšiu kroniku, monografiu obce a mesta, publikáciu o kultúrnom dedičstve, kultúrno-turistický a kultúrno-informačný materiál, zbierku ľudovej slovesnosti, prísloví, porekadiel, úsloví, povestí a ľudových rozprávok, textov ľudových piesní a slovník nárečia venovaná RNDr. Ladislavovi Jasenákovi, Slovenská kronika 2012. Vyhlásenie výsledkov a odovzdávanie ocenení víťazom sa uskutočnilo v priestoroch Slovenského národného múzea v Martine na Malej Hore. Naša obec získala 1. miesto v kategórii

Popularizačná – textovo-obrazová alebo obrazovo-textová monografia mikroregiónu za publikáciu o prírodných krásach

muránskej krajiny **KRÁSNY KRAJ MURÁNSKY: MURÁŇ** – autori: Vladimír Bárta ml., Maroš Detko, Peter Glocko.

Zdravotné stredisko v novom šate

Najkrajšie kalendáre Slovenska 2013

Dňa 09. 04. 2013 sa v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici uskutočnilo slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže Najkrajšie kalendáre 2013 a Najkrajšie propagačné materiály o Slovensku za rok 2013. Do súťaže sa zapojila aj naša obec a získala 2. cenu v kategórii Obce za Najkrajší kalendár 2013 - „**KRÁSNY KRAJ MURÁNSKY**“ (autor fotografií Ing. Maroš Detko).

Uznesenie č. 131/2013

z 16 rokovaní Obecného zastupiteľstva Obce Muráň, zo dňa 25.03.2013
Obecné zastupiteľstvo berie na vedomie písomnú žiadosť Mesta Revúca o refinancovanie Centra voľného času, Kollárova 9, Revúca a Centrum voľného času pri ZŠ Hviezdoslavova 1, Revúca.

Uznesenie č. 132/2013

Obecné zastupiteľstvo neschvaľuje Návrh o budúcej Kúpnej zmluve na pozemky pod Hradom Muráň.

Uznesenie č. 133/2013

Obecné zastupiteľstvo berie na vedomie Správu hlavného kontrolóra obce o výsledkoch kontrolnej činnosti za r. 2012.

Uznesenie č. 134/2013

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Plán kontrolnej činnosti na obdobie január 2013 – jún 2013

Uznesenie č. 135/2013

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Prenájom informačnej tabule „Kontrola rýchlosti vozidiel“, typ 2-BT-057.40-NA - 1 ks., určenú pre informatívne meranie rýchlosti a pamäťovým modulom pre ukladanie a triedenie dát a panelom Spoma!, v cene prenájmu 65,- €/ mesačne.

Uznesenie č. 136/2013

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Plat starostu Ing. Romana Goldschmidta S účinnosťou od 1.1.2013
a) podľa § 3 ods. 1 zák. č. 253/1994 Z. z. vo výške 1 594 €
b) podľa § 4 ods. 2 zák. č. 253/1994 Z. z. zvýšený o 46,00 %

Uznesenie č. 137/2013

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Za členov obecného hasičského zboru: Katarínu Krštieňovú, Muráň 144 Tibora Homolu, Muráň 250

Uznesenie č. 138/2013

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje zámer obce previesť prebytočný majetok obce (nebytový priestor) a to podiel 1157/10000, parcela č. 125/4 zastavané plochy a nádvoria vedenej na LV č. 949 k.ú. Muráň, súp. č. 354 pre Mariana Fabová, 050 01 Revúca.
Zámer previesť majetok týmto spôsobom je obec povinná zverejniť najmenej 15 dní pred schvalovaním prevodu obecným zastupiteľstvom na svojej úradnej tabuli a na svojej internetovej stránke, pričom tento zámer musí byť zdôvodnený počas celej tejto doby.

Uznesenie č. 141/2013

z 17 rokovaní Obecného zastupiteľstva Obce Muráň, zo dňa 07.05.2013
Obecné zastupiteľstvo schvaľuje VZN o financovaní centier voľného času zriadených mimo územia obce Muráň v roku 2013

Uznesenie č. 142/2013

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje
a) Zmluvu o nájme nebytového priestoru a hnutelných vecí pre MUDr. Mrázika
b) Zmluvu o nájme nebytového priestoru a hnutelných vecí pre MUDr. Mrázikovou
c) Zmluvu o nájme nebytového priestoru a hnutelných vecí pre MUDr. Landovú
d) Zmluvu o nájme nebytového priestoru a hnutelných vecí pre MUDr. Kapustovú

Súťaž v stolnom tenise o majstra ZŠ s MŠ

Pre spustenie športových aktivít našich žiakov, pripravili sme pre nich pred Veľkonočnými sviatkami súťaž v stolnom tenise v dvojhrách o majstra školy v dvoch kategóriách pre I. a II. stupeň žiakov ZŠ.

Vítazi I. kategória

1. miesto – Dávid Frandel
2. miesto – Lukáš Kochjar
3. miesto – František Gilk

Vítazi II. kategória

1. miesto – Martin Bábeľa
2. miesto – Ján Cibula
3. miesto – Ivan Gilk

Všetci zúčastnení hráči preukázali chuť si zašportovať, zabojovať a ukázalo sa, že víťazmi sa môžu stať iba tí, ktorí sa pravidelne zúčastňujú na športových súťažiach a v tomto prípade zvlášť svojim zdokonaľovaním sa na tréningoch stolnotenisového krúžku.

Umiestnení na prvých troch miestach obdržali diplomy a pekné ceny.

P. M.

Veľkonočný volejbalový turnaj

V miestnej telocvični opäť strávili priaznivci volejbalu 30.3.2013 deň plný pohybu a zábavy. Stretlo sa tu 36 volejbalistov, ktorí si v šiestich družstvách zmerali svoje sily.

Po vyrovnaných súbojoch plných napätia a rýchlych lôpt, sa nakoniec vo finále stretlo družstvo Snežienky a machri s družstvom Pali team, ktorému sa pod kapitánskym vedením Paliho Ottingera podarilo zvíťaziť. Pod víťazstvo sa okrem neho podpísali: Janko Majerčík, Lenka Goldschmidtová, Janko Lukáš, Renča Matušková a Noro Janosdeák.

Majka Ottingerová uvarila výbornú kapustnicu, ku ktorej sme dosali vynikajúci chlebiček od pána Mira Beláka.

O ceny sa postarali športovo-kultúrna komisia pri OcÚ a Ottingerovci, ktorým za organizáciu patrí veľká vďaka.

ZUMBA

Príďte si zacvičiť!

Priaznivcov hudby, tanca a pohybu pozývame zacvičiť si zumbu. Stretávame sa vždy v pondelok, stredu a piatok o 19:00 hod. V miestnej telocvični. Kto má chuť, môže sa k nám pridať. Všetci ste vítaní!

OCHOTNÍCKE DIVADLO V MURÁNI

V rokoch 1650 – 1970 nebola kultúra na takej úrovni ako dnes. Nebola televízia. Jediný televízor vlastnil červený kútik na Štátnych lesoch v Muráni. Muránska mládež sa v kútiku schádzala a sledovala rôzne športové prenosy. V tom období jedinou kultúrnou záležitosťou bolo kino, zábavy a plesy. Na každé Vianoce a Veľkú noc vystúpili ochotníci so svojou inscenáciou. Medzi ochotníkov patrila hlavne stredná generácia, ale aj mládež. Z rozprávania pani Gren-

dovej, matky p. Boženy Galovičovej, ktorá tiež účinkovala v ochotníckom divadle bola úspešne odohratá inscenácia „Jej pastorkyňa“ a „Ženský zákon“.

V roku 1963 za pomoci Teľovýchovnej jednoty Tatran Muráň sa založilo ochotnícke divadlo a úspešne nacvičovalo inscenáciu „Svedomie“. Hlavnou myšlienku tejto inscenácie bolo hľadanie spravodlivosti. „Predčítavalo sa v škole. Tam sme sa naspamäť učili texty. Stretávali sme

sa pravidelne a tešili sme sa, že opäť zažijeme kopec zábavy. Cítili sme k sebe spolupatričnosť. Pomáhali sme si. Vedeli sme o svojich starostiach, ale aj radoostiach. Bolo to najkrajšie obdobie v mojom živote“, spomína p. Mgr. Viera Brúšiková. Stretávali sme sa aj mimo nácviku, napr. v prírode.

Inscenáciu „Svedomie“ režíroval p. Ladislav Brúšik, učiteľ ZŠ. Šepkárkou bola p. Viera Senková, neskoršie ju vystriedala Mgr. Viera Brúšiková. O pokladňu, predaj vstupeniiek sa staral Július Kazimír. Medzi hercov patrili: Helena Fábriová rod. Hrbáľová, Mária Schwirianová rod. Áčová, Božena Galovičová rod. Grendová, Mária Predajnová rod. Krštieňová, Helena Koztmanová rod. Ivančová, Milan Melicher, Július Kubaško, Ivan Vrbjar, Ján Cverna, František Žiak, Ján Haluška, Martin Beňo, František Hlodák, Pavel Senko, František Senko. Veľká snaha režiséra a hercov sa odzrkadlila na vianočné

sviatky, kedy inscenácia bola odohraná v Kultúrnom dome v Muráni. Režisér bol náročný, tak na seba, ako aj na nás. Viedol nás k hereckým výkonom a zodpovednosti za svoj výkon. Veľký úspech sme zožali aj mimo obce a to na Horehroní na Polomke a v Helpe. Ľudia nás srdečne vítali veľkým potleskom. Na veľkonočné sviatky sme sa prezentovali v obci Magnezitovce. Pán Brúšik bol úspešný a obľúbený u mládeži, ako aj u žiakov spomína p. Božena

Galovičová.

A potom.....prišli televízory. Príchod televízie do našich príbýtkov priniesol mnohé pozitíva. Ľudia sa stali vzdelanejšími, dostali širší rozhľad a mnohým veciam sa priučili. Medzi negatívne stránky by som zaraďila narušenie medziľudských vzťahov. Ľudia sa uzavreli vo svojich domácnostiach, prestali sa navštevovať, kiná a divadlá zivali prázdnotou. A tak sa ochotnícke divadlo zrušilo.

Na základe rozprávania spracovala Adela Michalská

MÓDA PRED 80 – 100 ROKMI

Týmito fotografiami by som chcela nadviazať na módu v Muránskych novinách č. 4. Fotografie pre každého z nás znamenajú veľa. Pri ich prezieraní ožívajú spomienky na svojich blízkych. V našom prípade to bola pani Mária Hlodáková, ktorá nám poskytla fotografie z rodinného albumu.

Môžeme povedať, že fotografie sú veľmi kvalitné aj po rokoch. Pán Ludvík Neubauer, fotograf z Jelšavy zachytil významné okamihy rodiny svojim fotoaparátom. Čierno – biela fotografia je stále aktuálna.

1. Na svadobnej fotografii z roku 1927 vidíme pani Máriu Krštieňovú, rodenú Bábeflovú, stará mama pani Márie Hlodákovovej. Máme čo obdivovať. Bohaté oblečenie nevesty, čelenka z buksusu, buksus aj na šatách, kytička z buksusu doplnená drobnými

kvietkami a to pozadie...krásne.

2. Na fotografii je 20 ročná pani Mária Krštieňová ako družička. Jednoduché dvojdielne šaty s „tunikou“, vzorkované pančuchy a obuv stále moderná.

3. Pani Mária Krštieňová vo sviatočných plysírovaných šatách. Môže to

byť aj „vigan“ alebo kostým, ktorý je vpredu „bohato“ zdobený. Na šatách vidno „blach“. To znamená, že sú viac podhnuté, aby ich mohlo nosiť viac generácií. Odkladané veci bývajú dobré, lebo móda sa vždy vracia. Odkladajte si veci, lebo mnohé módné štýly sa opakujú.

4. Na fotografii z roku 1912 je prastará mama pani Márie Hlodákovovej, pani Mária Bábeflová s dcérami Máriou a Eržikou. Kvalitná fotografia, pozadie... Najviac ma upútalo oblečenie staršej dcéry. Spodné prádlo pozostávalo z predĺžených krátkych nohavíc s krajkou a gumičkou, ktoré zachytávali „štrinfle“.

Adela Michalská

4

MILOVNÍCI Psov V MURÁNI (Psíčkomania)

Byť zodpovedným majiteľom znamená viac, ako byť si istý, že váš pes dobre vyzerá. Pes by mal byť cvičený, aby nešpinil kdekoľvek. Zaučať treba, keď je pes šteniatkom. Cvičenie by sa malo opakovať ráno po jedle a večer. Pes by mal rozumieť nášmu povelu a počúvať na svoje meno.

Keď sa pes vyšpiní počas prechádzky je potrebné po ňom zbierať výkaly do jednorázových papierových, alebo mikroténových vreciek. V mestách sú nainštalované koše na exkrementy. Pozor! Psí výkal môže obsahovať vajčička črevných parazitov, ktoré sú infekčné aj pre ľudí. Najzávažnejšia zo všetkých je škrkavka – toxocara canis. Riziko nákazy môžeme zredukovať: zbieraním psích výkalov, čistotou a hygienou a pravidelným odčervovaním. V Muráni sú psy opäť premnožené a exkrementy sú na každom kroku, čo nie je nič príjemné.

A. M.

Oslovila som majiteľov psov, aby nám predstavili svojich štvornohých miláčikov.

TINA

Náš pes pre mňa znamená veľa, volá sa Tina. Vždy mi dokáže zlepšiť náladu, môžem sa jej vyrozprávať. Vždy ma vypočuje a neprotirečí mi. V neposlednom rade si vďaka nej udržujem dobrú kondíciu, pretože s ňou chodievam na dlhé prechádzky.

Ako vyzerá? Je biela so svetlými škvrnkami za uchom. Charakterizujú ju hlavne tri čierne bodky uprostred tváre – oči a ňufák. Keď je vonku sneh, je takmer neviditeľná. Máme veľmi dobrý vzťah. Tina nie je čistokrvný pes, no najviac sa podobá na nemeckého špica. Je to náš v poradí štvrtý pes. Tinu máme najdlhšie, pre-

to je najobľúbenejšia. Narodila sa 23. 09. 1999. Priniesli sme ju ako malé šteniatko, ktoré sa zместilo do jednej dlane. Za tých 13 rokov sa nám stalo veľa zaujímavých príhod, hlavne s mačkami. Aj keď na Slovensku existuje aj výstava najkrajších orieškov, nikdy sme sa jej nezúčastnili. Mismochodom, bolo by zaujíma-

vé usporiadať nejakú výstavu o najkrajšieho psa Muráňa.

Aj keď Tina nemá rada kúpanie, do roka ho absolvuje niekoľkokrát. Pravidelne jej vyčesávam srst', hlavne v letných mesiacoch, keď veľmi

pízne. Taktiež jej kupujeme rôzne prípravky proti kliešťom a blchám. Je registrovaná na OcÚ a je pravidelne očkovaná. Čip zatiaľ nemá, ale podľa zákona je povinnosťou každého majiteľa začipovať psa do 31. 09. 2013. Určite to urobíme. Sáčky na výkaly nepoužívame, zdá sa mi to zbytočné, nakoľko po Muráni nie sú rozmiestnené odpadové koše na psie exkrementy.

U psíčkarov by som chcela poukázať, hlavne na bezpečnosť ich psíkov. Mnohé psy pobejú voľne pustené po Muráni, čím ohrozujú nielen ostatné psy, ľudí, ale hlavne seba. Každý majiteľ psa by sa mal postarať o to, aby bol jeho pes v bezpečí, za plotom, alebo kotercom.

Katka Viečoreková

RIKI

Áno, som psíčkarka. Môj miláčik sa volá Riki. Narodil sa 23.

12. 2006. Je to rasa srnčí ratlík. Čo pre mňa znamená môj Riki? Veľa, môj miláčik, maznáčik, je súčasťou našej rodiny. Vďaka nemu mám pravidelný pohyb a režim. Môj Riki je milý, učenlivý, kamarátsky, hra-

vý a veľmi čistotný. Pedikúru si robí sám. Jeho najlepším kamarátom je kocúr Filip. Spolu prežívame veľkú zábavu. Nevie, čo by som bez nich robila. Riki má známku z obecného úradu, to znamená, že je evidovaný, známku od veterinára, čo znamená, že je očkovaný. Pravidelne chodíme k veterinárovi. Má svoj preukaz.

Už som mala päť psov, ale Riki je môj najmilší. Veľmi často sa spolu „ňuňkujeme“. Me-

dzi nami je silná citová väzba. Je ako moje dieťa. Dáva mi pocit pohody a dodáva energiu. Moje „ňuňuňu“. Vernosť u zvierat je istá. V prípade vyčádzok má niekoľko pestrých oblečení. Prísne dodržiavam zdravotné ako aj hygienické požiadavky. Veľmi ma bolí, keď vidím, ako zvieratá trpia. Odcudzujem majiteľov, ktorí týrajú zvieratá. Psíčkari by sa mali vyhýbať ihriskám a pieskoviskám, kde sa chodia hrať deti. Štvornohý miláčik sa

nám za starostlivosť odmení láskou. Veď nie nadarmo sa hovorí: „Pes, verný priateľ človeka, ktorý nikdy nesklame!“

Evka Kasperová

Snahy o založenie múzea v Muráni

Návrh na zriadenie pamätného múzea v Muráni padol ešte pred polstoročím. In: Muzeum 6, 159 č. 1, s. 4 – 12. Michal Markuš.

Na začiatku 20. storočia, v čase pomerne priaznivom pre zakladanie nových muzeálnych zbierok, vyšli v spracovaní Jozefa Droppu a jeho dvoch pohorelských spolupracovníkov J. Bahéryho a R. Dolláka: Maďarské dejiny Muránskeho hradu. Druhé vydanie tejto knihy sa vydalo na návrh bulharského cára Ferdinanda Coburga v slovenčine. Je zaujímavé, že oba diela vyšli v Pohorelej. Autori priznávajú, že sa zaoberali už počas tvorby koncepcie rukopisov, myšlienkou sústrediť a aj v pôvodine predstaviť verejnosti všetko, o čom sa píše v knihe. Najagilnejším hlásateľom tejto myšlienky bol pohorelský učiteľ Jozef Bahéry, narodený v Muráni, ktorý propagoval túto ideu v mnohých menších článkoch a prednáškach, zdôrazňujúc, že historické pamiatky so vzťahom k Muránskemu hradu by bolo potrebné vystaviť v „museu“, v ktorom by si ich mohli záujemcovia, menovite turisti, kedykoľvek prezrieť.

Starosta obce Ing. R. Goldschmidt poskytol pre publikáciu: „Národné kultúrne pamiatky“, rozhovor z ktorého vyberám dôležité informácie. V súčasnosti sa obec snaží v rámci projektu o obnovu národnej kultúrnej pamiatky – Rímskokatolíckej fary v Muráni práve na účely múzea.

Rímskokatolícka fara je barokovo – klasicistickou budovou z roku 1701 s manzardovou strechou, ktorá sa nachádza v centre obce. Staré dejiny cirkvi pre nedostatok archívneho materiálu poznáme od roku 1759, keď bol Muráň až do roku 1792 filiálkou Muránskej Dlhej Lúky, a teda nemal dovtedy vlastného farára.

Cirkevné dejiny Muráňa sú úzko spojené s dramatickými historickými udalosťami, ktoré súviseli predovšetkým s významom hradu.

K významným osobnostiam, ktoré pôsobili na miestnej fare ako správcovia, patrí Anton Macák, salezián (pseudonym Bystrik Muránsky). V Muráni pôsobil od roku 1951 do roku 1972. Bol zberateľom ľudovej slovesnosti, básnik, označovaný ako „pevec Muráňa“. Jeho „Kytka piesní spod Muráňa“ zhudobnil prof. Ján Čambal z Kladna.

Za účelom rozvoja kultúrneho života v obci a regiónu, rozvoja kultúrne – poznávacieho cestovného ruchu a prezentácie historicko – kultúrneho dedičstva regiónu sme v novembri 2009 založili múzeum Muráň. Pri zakladaní múzea sme úzko spolupracovali s Gemersko – malohontským múzeom v Rimavskej Sobote. Hlavným poslaním múzea Muráň je dokumentácia, archivácia a prezentácia kultúrneho dedičstva a histórie obce a regiónu Gemer – Malohont. V spolupráci s odborníkmi zo spoločnosti CENTIRE s.r.o. rozhodli spracovať žiadosť o finančný príspevok v rámci výzvy regionálneho operačného programu na podporu kultúrneho potenciálu regiónov a cestovného ruchu. V hodnotiacom procese bola žiadosť posúdená kladne. Celkovo bolo schválených 407 933,20 €. Na účely obnovy pamiatky a jej využitia na rozšírenie činnosti múzea Muráň. Obec Muráň sa aj naďalej chce profilovať ako obec príkladne sa starajúca o svoje kultúrne pamiatky, s bohatým kultúrne – spoločenským životom a neustále sa rozvíjajúcim cestovným ruchom.

Naše ďalšie plány súvisia s dominantou obce – hradom, ktorý je v našom vlastníctve. A mo-

mentálne sa snažíme do vlastníctva obce dostať aj pozemky tvoriace hradný areál. Naším zámerom je pripraviť projekt obnovy jednotlivých častí hradu (dom veliteľa, protiturecká bašta, hradná studňa,...), rozšíriť expozičné priestory múzea Muráň, a pritiahnúť tak do obce ďalších návštevníkov.

Použitá publikácia: Ján Gallo, Muráň s. 97
Národné kultúrne pamiatky s. 45 – 48.

spracovala Adela Michalská

PREDSTAVUJEM VÁM amatérskeho fotografa Ľubomíra Adamca

Ako ste sa dostali k foto-grafovaniu? „Moje začiatky začali v rokoch 1977 – 1978. Vtedy som si kúpil prvý fotoaparát. Volal sa Smena. Po roku to bol Zenit a potom ďalšie. Bolo ich päť. Neustále som sa zdokonaľoval. Teraz vlastním kvalitný fotoaparát Digi Fuji. Keďže celý život som manuálne pracoval v podniku Piloimpregna v Muráni, v lete som si potreboval oddýchnuť, odreagovať sa a nabrat' sily na dovolenkách pri mori. A práve vtedy sa fotoaparát stal mojim najlepším kamarátom. Fotím pre svoje potešenie. Častokrát sa v spomienkach pomocou fotografie vraciam na miesta, kde som prežil romantickú dovolenku.“

Čo je dôležité pri fotení?

„Dôležité je vedieť, čo chceme vyjadriť. Mám dar vnímať citlivosť života. Fotím prírodu v jej rôznych obmenách, ale aj iné veci, ktoré ma momentálne zaujali. Fotografovanie ma naplňa. Mojim koníčkom je turistika spojená s fotografovaním. Som dôchodca, času mám dostatok, zdravie

mi žičí a tak sa venujem naplno fotografovaniu.“

Za rozhovor ďakuje Adela Michalská

V čase pred Veľkou nocou, 19. marca 2013, sa znovu stretli muránske ženy, aby sa inšpirovali pred prichádzajúcimi sviatkami a naučili niečo nové. V tento deň bolo na pláne predstavenie servítkovej techniky, čoho sa s ohotou ujala veľmi šikovná Muránčanka p. Alenka Sedláková.

Servítková technika má široké využitie a mnohé ste už o nej počuli. Alenka sa tejto technike venuje už dlhšie a jej tvorivosť a fantáziu sme mohli vidieť a obdivovať na výtvoroch, ktoré priniesla so sebou a každý nám predstavila. Vysvetlila nám postup pri zhotovovaní jednotlivých ozdobných predmetov a s veľkou trepezlivosťou prihliadala na našu prácu a usmerňovala nás. Tešilo nás, že sme si mohli vyskúšať viaceré spôsoby.

TVORIVÉ DIELNE s Alenkou Sedlákovou

Ozdobovali sme plechovky, kamene, vytvárali sme obrazy, vajička a tiež sme dekorovali sklenené poháre i fľaše.

Musím konštatovať, že stretnutie splnilo svoj účel a mnohé z nás sa priučili či zdokonaľili. V mene všetkých žien sa chcem Alenke Sedlákovej aj touto formou poďakovať za jej ústretovosť, ochotu, trepezlivosť aj tvorivé nápady. Tešíme sa na ďalšie kreatívne stretnutie a tie, ktoré ste na takomto stretnutí ešte neboli, prídte sa pozrieť, ste vítané!

J. Murková

Naši seniori na regionálnej prehliadke

Dňa 10.4.2013 sa v Brezne konalo vystúpenie speváckych súborov. Akcia sa niesla pod názvom „Regionálna prehliadka speváckych skupín seniorov 2013“. Hostí a spevácke súbory privítala Mgr. Viera Pernischová, predsedníčka OO JDS Brezno.

Náš okres bol zastúpený primátorkou mesta Revúca MVDr. Evou Cireňovou a Mgr. Zuzanou Homoliakovou za JD. Spevácke súbory sa predstavili z Polomky, Pohronskej Polhory, Dolnej Lehoty, Bravácova, Revúcej, Muránskej Dlhej Lúky, Muráňa, Bádina a Brezna. Každý súbor mal niekoľko minút na predstavenie piesní či už ľudových alebo piesní opisujúcich ich kraj a život.

Náš spevácky súbor Levenda sa predstavil piesňami: Pod Muráňom, Hrdzavá dolina, Keď som išiel hore Poľanu, Prečo si neprišiel a aj som sólom pána Michala Regendu piesňou „Ja som furman z Muráňa“. Súbor zožal úspech a burácajúci potlesk potvrdil, že ide o dobrý súbor s prekrásnymi piesňami za čo patrí poďakovanie aj Mgr. Eve Struhárovej, vedúcej súboru. Náš Muránsky súbor Levenda bol však žiaľ najmenší v počte členov zo všetkých prítomných súborov. Čo keby sme sa nad tým zamysleli a tí čo vedia spievať, aby sa pripojili a tak reprezentovali Muráň.

Mgr. Pernischová akciu ukončila poďakovaním za účasť a výzvou na zaspievanie seniorskej hymny – ZAHUČALI HORY.

Zdenka Štefaňárová

Žiaci našej školy sa dňa 11.4.2013 zúčastnili návštevy Tropicaria v Budapešti. Aj napriek včasnému vstávaniu – veď autobus odchádzal z námestia o 6:00, bolo v autobuse veselo. Všetci sme sa tešili, čo nás za hranicami čaká. Po vstupe do areálu sa deťúrence rozleteli a zbierali zážitky, fotili, natáčali videá. Asi najväčším zážitkom bol bazén s rajami, ktoré si každý z nás mohol pohladkať. Verte, bolo ťažké ich odtiaľ dostať späť do autobusu.

Viac informácií nájdete na našej školskej stránke www.skolamuran.edupage.org.

Tropicarium Budapešť

Mladí umelci

Posledný deň pred veľkonočnými prázdninami sa naši žiaci zúčastnili výchovného koncertu, ktorý sa konal v priestoroch Kultúrneho domu v Muráni 27. marca 2013. Kultúrne zážitok nám pripravili študenti Súkromného hudobno - dramatického konzervatória z Hnúšte. Študentky nám zaspievali nielen zborové, ale i sólové skladby a potešili nás muzikálovými hitmi, predviedli herecké i pohybové etudy. Primeranou formou nám predstavili všetky odbory (tanečný, dramatický, hudobný), ktoré na ich škole fungujú. Asi najväčší aplauz zožala hudobná zložka – kvarteto /husle, klavír a dva klarinety/. Dievčatá inter-

pretujúce rómske piesne roztancovali vari všetkých. Odchádzali sme nadmieru spokojní. Už dávno sme nemali taký kvalitný výchovný koncert. Mladí umelci sa ukázali v tom najlepšom svetle a snáď motivovali aj niektorých našich žiakov.

Veľká vďaka patrí p. Ing. Gabriele Radičovej, riaditeľke konzervatória, ktorá nám pomohla tento vynikajúci výchovný koncert zorganizovať.

Deň Zeme

Ako každoročne, aj tento rok, na konci apríla sa naši žiaci zapojili do osláv svojej aktivity Deň Zeme. Žiaci prvého stupňa prežili krásny deň v prírode. Žiaci druhého stupňa oslávili tento deň trochu netradične. Skrášlili si areál školy využitím starého, nepotrebného materiálu.

„Noc v školskej knižnici“ 2. ročník

S ochotnou Riškovou mamkou, Zuzanou Labošovou, sme strávili opäť noc v knižnici. Keďže miestna knižnica nebola prijateľné miesto, vymysleli sme spať v triede a navštíviť školskú knižnicu. V školskej knižnici sme si vybrali zaujímavé knihy a spoločne sme si prečítali bájky. Bájky obsahujú poučenie, ktoré je nevyhnutnou súčasťou života. Čo čert nechcel, v tú noc 14.3.2013 fúkal silný vietor a snežilo. Noc bola strašidelná, pretože všetko naokolo búchalo a ozývalo sa. Deťúrencom sa dobre spinkalo, pospali všetci. Ráno vstali, rozcvičili sa a šup do školských lavíc, kde sme sa učili.

Mgr. Slávka Sojáková,
učiteľka 2. ročníka v ZŠ